

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 86

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 12TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Preiskava o poslovanju na newyorški borzi prina- ša na dan škandale

Washington, 11. aprila. Da nosi velik del odgovornosti za sedanje neznosno gospodarsko stanje borze v New Yorku, kjer je posameznim spekulantom moč goče odnašati tisoče milijonov dolarjev v svojo osebno korist in v škodo naroda, se je izkazalo sedaj, ko je vlada odredila, da pritisk senata, obširno preiskavo o poslovanju borze. Že iskavo o poslovanju borze. Že od leta 1929 se vrše na newyorški borzi spekulacije, ki so nezaslišane v zgodovini ameriške finance. In ravno to škandalozno špekuliranje cen na borzi je povzročilo, da je bila dežela pahnjena v močvirje, iz katerega danes očitno ni rešitve. Hoover bi to neznosno špekuliranje lahko ustavil s par besedami, toda sedaj ni naredil ničesar, dokler ni postal pritisk kongresa tako silen, da je zapovedal, da gre preiskovalni odbor do skrajnosti, da se dožene, kdo so krivci, ki so vzeli milijonom dolarjev zadnji petek so delnice pale zopet tako nizko, in vzrok je le, ker so gotovi spekulanti, znane pod naslovom "bear raiders" ni pod naslovom "bear raiders" to nalašč povzročili v svoje umazane dobičke. Vlada bo šla sedaj do skrajnosti, da privleče na dan te največje škodljivce ameriškega naroda, ako ni že prepozno!

Iz Minnesote

Te dni je dospela iz Minneapolisa, Minn., na obisk v Cleveland Mrs. Mary Ribarič, in sicer na obisk k svojemu bratu Martin žugel, poznanemu trgovcu na 19701 Shawnee Ave. Videla se nista že 29 let. Pač srečeno snidenje. Mrs. Ribarič je dospela sem, da bo botra otrokom Mr. žugelna. Prav dobrodošla v naši sredini!

Nedeljska izdaja

Znani nemški dnevnik v Clevelandu, Waechter und Anzeiger, naznanja, da ne bo več prišal nedeljske številke. List bo prihajal samo šestkrat na teden. Naročnina za šestkratno izdajanje na teden bo \$10.50 na leto, torej skoro 100 procentov več kot pa računamo za "Ameriško Domovino."

Sta pila strup

Mrs. Elsie Bernasek, 7609 Carnegie Ave. je včeraj umrla v bolnici, potem ko je skupaj z možem pila strup. Umrla je dvanajst minut po zavžitju, dočim njen mož ni popil enako količino pijače, in ga bodo rešili. Mož in žena sta se kregala, narkar je mož odšel iz sobe in se vrnil kmalu s kozarcem, v katerem je bil strup. Rekel je, da bo storil samomor, toda v istem trenutku mu je žena vzel kozarec in začela piti strup. Ostanek je potem povžil njen mož.

Kraška kamnoseška obrt

To solidno slovensko podjetje za nagrobne spomenike, naznanja sedaj, da izdeluje tudi fine nagrobnice iz cimenta. Rojnikom to podjetje toplo priporočamo.

Maša zadušnica

V petek, 15. aprila, se bo brala sv. maša v cerkvi sv. Vida ob osmih za pokojnim Frank Jakšcem, ob priliki 28-letnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Obletnica "Strugglers"

Ako odprete ob šestih zjutraj postajo WGAR, boste slišali nekaj lepega o slavnosti tega našega prednega društva.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po naselbi- nah Amerike

V Jolietu kandidira za urad okrajnega koronerja poznani rojak Mr. Anton Nemanich Jr. Kot dolgoleten izkušen pogrebnik je za ta urad popolnoma kvalificiran. Mr. Nemanich kandidira na demokratskem tiketu. In drugi odlični Slovenec, ki kandidira na demokratski listi je Mr. John A. Zelko. Kandidira za urad okrajnega inženirja.

V Hopper, Minnesota, je umrla Mary Prešern, rojena Smole. Rojena je bila v Gorjah na Gorenjskem, in je bila stara 78 let. Nekako pred 60. leti je dospela v Minnesota iz stare domovine.

"Obzor," slovenski tednik v Milwaukee, piše o slovenskem radio programu iz Clevelanda sledeče: V torek večer, 5. aprila, so nekateri rojaki v Milwaukee vjeli na svoje radio aparate napovedani slovenski program iz Clevelanda, ki ga je oddajala radio postaja WTAM. Program se je mestoma čul zelo dobro mestoma pa so nastopile hude motnje. Odlomki programa, ki smo jih vjeli v Milwaukee, so bili izvajani prvovrstno. Tako n. pr. dueti Mary Udovicheve in Josephine Lauschetove ter Louis Beletz in Frank Pluta. Splošno mnenje vseh, ki so program slišali, je bilo, da je izvajanje prvovrstno in so rojaki v Clevelandu lahko ponosni na svoje pevce. Milwaukee jim čestitamo na tem in želimo še več sličnih nastopov.

Starec umorjen

Še preteklo soboto so našli mrtvega Thomasa Givney, ki je bil oskrbnik podružnice javne knjižnice na 2200 E. 30th St. Dobila ga je Mrs. Ana Gronovich, ko je prišla zjutraj čistiti prestore. Givney je bil star 60 let. Bil je strahovito zbit in zdelan, ko so ga dobili. O njem je bilo znano, da je nosil vedno večje svote denarja s seboj, in najbrž je bil rop motiv ostudnega dejanja.

Kencert Ilirije in Zvona

Že danes opozarjamo na nadvse zanimiv koncert, ki ga priredi ta priljubljena pevska zbor "Ilirija" in "Zvon" v nedeljo 24. aprila zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Program bo izredno bogat in najlepše pesmi so izbrane za ta koncert. Preskrbite si pravočasno vstopnice.

L'etnica uredništva

Zapuščena žena.—Obrnite se na "Court of Conciliation" v City Hall. Tam lahko sodniku neovirano poveste vse, ne da bi kaj prišlo v javnost. Tudi vam bodo natančno povedali, kaj vam je treba narediti, ne da bi vas vse skupaj kaj veljalo. Želimo vam uspeh.

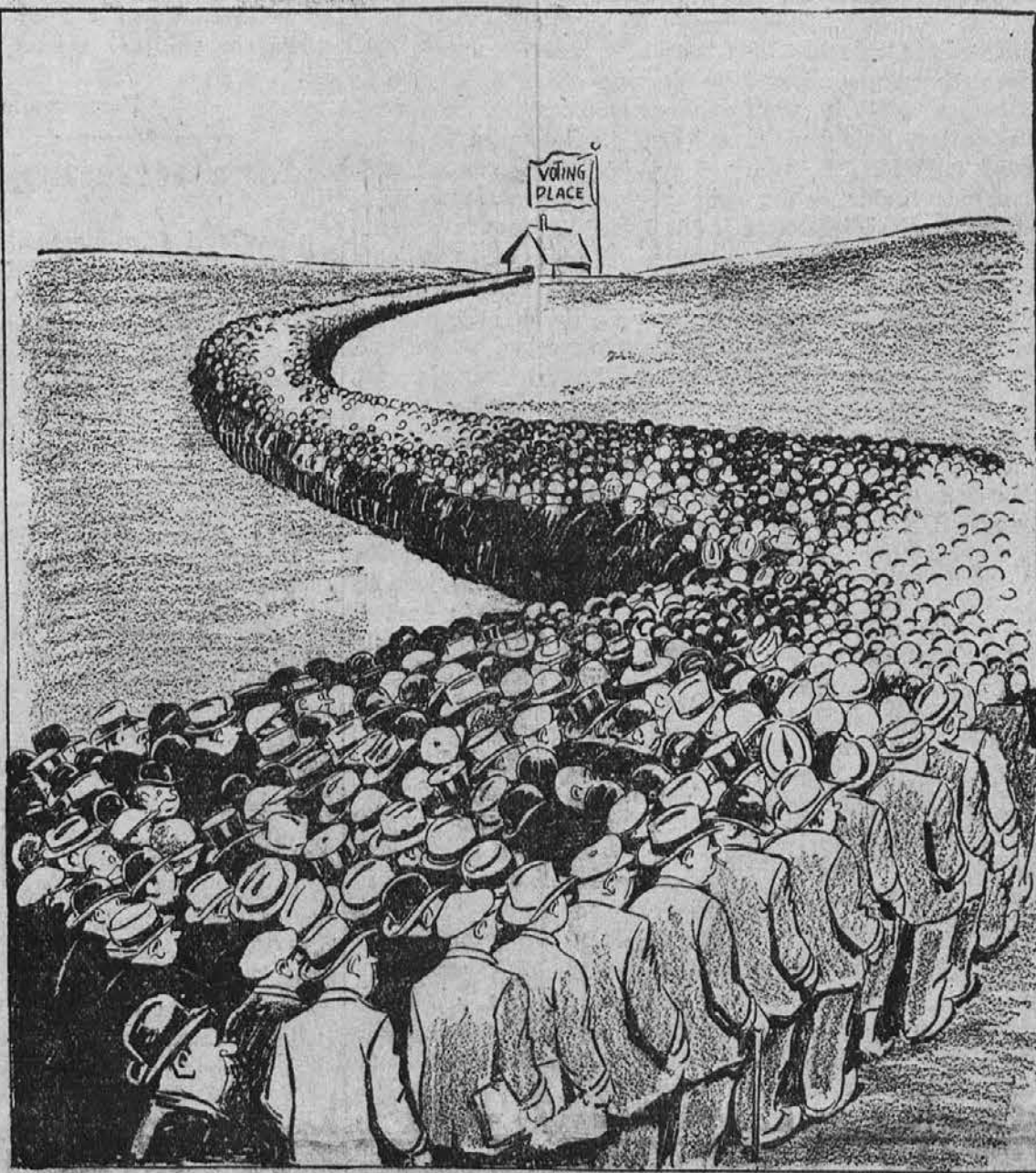
Starokrajska "ohcet"

V sredo 13. aprila uprizori "Newburgh Nightingale Club" pristno starokrajsko "ohcet" v Play Shop na 7063 Broadway. Prireditev bo jako zanimiva. Vsi igralci nastopijo v lepih slovenskih narodnih nošah. Mr. A. Grdina bo tudi kazal slike iz stare domovine. Oglejte si to zanimivo prireditev.

Ziehlm je umrl

Frederick Ziehlm, pogrebnik, dobro poznan tudi v slovenskih krogih, je umrl v nedeljo popoldne. Rojen je bil v Nemčiji in je prišel v Cleveland leta 1889, kjer se je ustanovil v slovenski naselbini. Zapušča tri sinove in štiri hčere.

NOVA HINDENBURG LINIJA

\$679.000 deficit v okrajni blagajni

Državni pregledovalci knjig republikanskega okrajnega blagajnika, ki so pregledovali knjige na povelje državnega pravdnika, so pronašli, da se je nahajal dne 18. decembra, 1931, v okrajni blagajni deficit, ki znaša \$679,482.63 od davčnega denarja. To pomeni, da je bil denar vplačan v okrajno blagajno, toda denarja aktualno ni. Državna pregledovalca James Main in Albert Meyers sta tako pričala včeraj v poročilu, ki sta ga oddala državnemu pravdniku Lieghleyu in državnemu avditorju Zangerle.

Okrajni blagajnik Collister, ki je že dolgo izzival skandale v javnosti, se izgovarja na svoje pomočnike v uradu, češ, da so bili nezvesti in so zanemarjali svoje dolžnosti. Vendar po postavi je Collister sam odgovoren, ker je on gospodar davkov, in se nikakor ne more izgovarjati, da ni vedel za skandale, ki so se godili več kot eno leto v njegovem uradu.

Skandal je tako ogromen, da

državni pravdnik ne ve, kje bi začel najprvo preiskati. Že pred enim tednom je dal zapleniti vse rezite plačanih davkov v uradu okrajnega blagajnika. Knjige so tako sleparsko zmešane, da se niti določiti ne more, koliko davkov je bilo plačanih od 18. decembra, lanskega leta, naprej. Edini način, da se to določi, je, da se zapre ves urad okrajnega blagajnika in se prepusti urad državnim nepristranskim pregledovalcem knjig. Collister je pod bondom \$300,000. Prišli bodo še največji skandali na dan!

Edina naselbina, kjer se dela, je Girard, Ohio

Menda edina izjema med slovenskimi naselbinami v državi Ohio, kar se tiče dela, je lepa slovenska naselbina Girard, Ohio, oddaljena nad 60 milj od Clevelanda. Tam biva nekako 100 slovenskih družin, ki žive s sosednjimi naselbinami Warren, Niles, Struthers in Youngstown, v najlepši zastopnosti. Prvi Slovenci, ki so prišli v Girard, so tam nekako 30 let. Imajo tudi dobra, močna društva raznih Jednot, in Slovenci v Girardu so zlasti poznani po svojem kulturnem prizadevanju. Ne samo, da sami uprizorjajo lepe igre in koncerte, pač pa so vselej v prvi vrsti, da vabijo tudi domače umetnike iz Clevelanda, ali pa če se oglasijo iz domovine in drugod.

Slovenci so večinoma zaposleni v tovarni The Ohio Leather Co., ki je izjema med drugimi tovarnami danes v Ameriki. Dočim drugje ni dela, ali pa le po par dni v mesec, pa obratuje omenjena tovarna vsak dan, in kot so nam pravili, večkrat tudi v nedeljah. V Ohio Leather Co.

je zaposlenih kakih 100 žensk in do 450 moških. Tu izdelujejo do 200 vrst raznovrstnega usnja, ki se v predelani obliki razpošilja na skoro vse strani sveta. Eden prvih uslužbencev v tej tovarni, mož, ki ima velik vpliv in spoštovanje, tako od svojih tovarnišev, kot pri vodstvu tovarne, je Mr. John Anžiček, daleč naokoli znana pristna slovenska košenina, šegav, toda delaven, pošten, prijazen in pristna poosebljena slovenska gostoljubnost.

S tem, da naši ljudje neprestano dobro delajo v Girardu, pa niso pozabili drugih. Pripravljajo nam, da vsak mesec, da ob vsaki plači, žrtvujejo lepe svote od svoje plače za svoje sodelavce, ki se nahajajo v potrebi. Na ta način so Slovenci v Girardu letos že žrtvovali stotine dolarjev.

V političnem oziru so Slovenci zlasti zadnje čase prišli do velike veljave, ko je bil odlični rojak, Mr. Joseph Cekuta, poznani slovenski trgovec na 36 Smithsonian Ave. izvoljen v mestno zbornico. Mr. Cekuta ter, katerega so "profesorji"

Hoover je dovolj bogat, da bi predsedoval za en dolar letne plače

Washington, 11. aprila. Pri posvetovanju v Beli hiši se je včeraj razpravljalo o plačah javnih uradnikov in uslužbencev zvezne vlade. Povdarjalo se je, da je znižanje plač absolutno potrebno. Pri tem je prišel pogovor na plačo predsednika, ki znaša \$75,000 na leto. Kongresmani so bili mnenja, da glasom ustave Zed. držav, se predsednikov, plača, tekem njegovega mandovanja ne more znižati. Hoover je končno izjavil, da bi bil pripravljen odpovedati se \$74,999.00 svoje plače, to je, vzel bi celo letno plačo, pridržal le \$1.00 na leto in ostalo vrnil v blagajno Zed. držav. Resnica je, da ima vsak predsednik velike stroške s svojim uradovanjem, in le bogat mož, kot je Hoover, lahko utрпи tisočake na leto. Medtem pa vzemirja Hooverja zahteva United States Chamber of Commerce, ki zahteva, da se znižajo zvezni stroški za \$500,000,000 na leto. Upečujejo se novi davki, toda da bi se krčili izdatki, o tem se doslej še ni slišalo.

pred leti sestavili za Cleveland, in pod katerim smo Clevelandčan zdihovali osem let tako, da so si politiki tlačili malhe, da se je vršil škandal za škandalom, dokler ni ljudstvo vrglo managerja in čarter od vlade in si zopet dobilo svojega lastnega župana. Splošno mnenje prevladuje v Girardu, zlasti med našim narodom, da bodo glasovali proti novemu čarterju. Slišalo se je, da bi tovarna, kjer so sedaj stalno zaposleni naši rojaki, zaprla vrata in premeštila obrat kam drugam, ako bi bil sprejet nov čarter. Volitve se vršijo 28. aprila, in prosimo naše rojake, da se gotovo udeležijo in glasujejo tako, da ostanejo razmere, kot so. Zlasti sedanjí župan, Mr. Rees, je zelo naklonjen Slovincem, jim pomaga v vseh ozirih in se rad udeležuje njih prireditev.

Velika naklonjenost Girardčanov napram Clevelandu se spozna tudi v tem, da so poklicali pred nedavnim našega izvrstnega slikarja Mr. Likarja in Mr. Anton Pluta iz Clevelanda, ki sta naredila nov zastor v Slovenskem Domu in dvorano prenovila v splošno zadovoljnost. Delo je veljalo nad \$800.00, kar so plačali požrtvovalni delničarji. Slovenski Dom ima sedaj krasno notranjost.

Zato so pa sklenili direktorji Doma, da priredijo v soboto, 16. aprila, pravo spomladansko veselico v Domu. Povabljenih je mnogo Clevelandčanov, pa tudi rojaki iz bližnjih naselbin. Banket se bo vršil popolnoma po narodnem običaju. Dvorana bo spremenjena v krasen pomladanski vrt, okoli pa mize za goste. Glasila se bo lepa naša pesem, uprizorila se bo burka, kakor se "kuha jaka danes v Ameriki," itd., itd. Navzoč bo tudi župan. Nastopijo pevski zbori, in sploh, zabava bo, kot je še ne pomnijo v Girardu. Vstopnice se lahko dobe pri Mr. John Kosinu v Domu in pri drugih delničarjih. Mnogo Clevelandčanov pride tja v soboto.

Življenje in gibanje rojakov v Girardu je tako pestro, domače in narodno, da se bo treba naših ljudi v Girardu še večkrat spomniti v javnosti, ker s svojo pridnostjo, zavednostjo in razumom zaslužijo polno priznanje

Ženska beži z Lindbergh bankovcem

Jersey City, 11. aprila. Policijski inspektor Walsh, ki je deloval ves čas, da odkrije ugrabljenje Lindbergh otroka, je danes izjavil, da je policija končno prepričana, da je Lindbergh otrok živ in zdrav.

Hopewell, New Jersey, 11. aprila. Trije važni dogodki danes dokazujejo, da bo skrivnostna megla, ki je obdajala slučaj ugrabljenja otroka Lindbergha skozi 6 tednov, kmalu razgšana. 1. Neka ženska v Greenwich, Connecticut, je prišla v trgovino neke Mrs. Decornille, kjer je naročila prigrizek in ponudila \$20.00 bankovec v plačilo. Lastnica prostorov je imela seznam bankovcev, ki so bili plačani banditom, poleg svoje mize. Pogledala je in res, bankovec s številko KB 03387539-A je bil med njimi. Ko je ženska opazila, da lastnica restavranca nekaj išče, je hitro zbežala in se odpeljala z zelenim avtomobilom, katerega je vozil sofer. 2. Dr. John F. Condon, ki je nesel \$50,000 banditom, ki so odpeljali Lindbergha, je izjavil, da se znajo pripetiti važni dogodki vsako uro. 3. William Stevens, generalni državni pravdnik države New Jersey, je naznanil, da bo šel danes pred državno poroto in prinesel dokaze o banditih, ki so odpeljali Lindbergh otroka.

Popravek

V zahvali združenih društev fare sv. Vida je bilo izpuščeno ime Jos. Deželan, slovenska pekarija na 6124 Glass Ave. Mr. Deželan je daroval ves kruh, kar se ga je rabilo na bazarju skozi 5 dni, in je vedno naklonjen združenim društvom. Hvala lepa Mr. Deželan. Obenem ga pa toplo priporočamo. — Odbor združenih društev.

Revere demokratični klub

Seja Paul Revere demokratičnega kluba se vrši v sredo, 13. aprila, točno ob 7. uri zvečer v prostorih Slovenske Delavske Dvorane na Prince Ave. Opozarja se člani, da se gotovo seje udeležijo, in vabi se tudi ostale demokrate v Newburgu, da pristopijo k temu klubu.

Gredo v Girard

Ket je znano, priredijo v Girard, Ohio, v soboto, 16. aprila, velik banket. Mr. John Dolčič nas je povebil, da se udeležijo Ljubljanski klub. Katerega izmed članov veseli, naj se prikladi do četrtka zvečer do 8. ure pri Frank Rupert, 19303 Shawnee Ave.

Nova trgovina

Slapnik in sinovi, slovenska cvetličarna, nam naznanjajo, da odprejo danes, v torek, 12. aprila, novo trgovino s cvetlicami na 6102 St. Clair Ave., kjer je bila prej prodajalna Zadrugne Zveze. Tudi trgovina na 6113 St. Clair Ave. še vedno posluje.

Kodranje las

Skoro polovico več plačate za striženje in kodranje las, ženske in dekleta, če hodite v mesto. Obrnite se na domačega brivca, Mr. Nick Boharja, 6023 St. Clair Ave., ki vam garantirano uredi lase po veliko nižji ceni kot v mestu. Opozarjamo na oglas.

* V Braziliji so našli diamant ki tehta 587 karatov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 86, Tue., April 12th, 1932

Pred volitvami predsednika

Dosti ni treba ugibati, če bo republikanska predsedniška konvencija, ki se vrši junija meseca v Chicagi, imenovala Herbert Hooverja ponovnim kandidatom za predsednika. Pravzaprav republikanska stranka nima nobenega drugega kandidata. Tupasem se je sicer pojavil kak republikanec, ki na tihem goji želje, da ga imenujejo predsedniškim kandidatom, toda to so te tihe želje, ki se nikdar ne bodo uresničile. Na vsak način je gotovo, da bodo republikanci zopet imenovali Hooverja predsedniškim kandidatom.

Prezreti Hooverja na predsedniški konvenciji republikanske stranke pomeni obenem, da republikanci obsojajo svojega vrhovnega načelnika stranke, in tega vendar ne morejo v javnosti priznati. Dasi imajo republikanci s Hooverjem skrajno žalostne skušnje in še manj upanja, da bi bil izvoljen, pa ga morajo poslati v ljudsko klavnico, kjer ga bodo zadušili glasovi protestujočih Amerikancev.

Kako pač more povprečen republikanski državljan, da ne govorimo o državljanih drugih strank in neodvisnih, voliti za Hooverja, ki je v letu 1928 hodil po deželi in govoril: Volite za mene in garantiram vam, da prosperiteta ostane med vami! Volite za mene, in namesto enga piščanca boste imeli v nedeljo dva na svoji jedilni mizi, volite za mene, in namesto enega avtomobila, bosta imeli dva v garaži! Tako je govoril Mr. Hoover v letu 1928 in ljudje so ga — izvolili.

Hoover je sicer dobil malenkostno večino, toda večino je dobil in izvoljen je bil. Politkarji so splošno prepričani, da če demokrati ne bi imeli slučajno katoličana Smitha za kandidata, da bi demokrat že v letu 1928 prodrl, tako so pa iste demokratske države na jugu v letu 1928 izdale svojo lastno stranko in s tem, da so povzročili, da je štiri milijone demokratov glasovalo za Hooverja, so pahnili Smitha, svojega pristaša v pogubo, a izvolili Hooverja, ki se je sedaj tako brdko maščeval nad njimi.

Že v letu 1928 je dobil kandidat demokratske stranke nad 14.000.000 glasov, ali več kot je bilo sploh kdaj v ameriški zgodovini oddanih demokratskih glasov. Hoover jih je dobil nekaj nad sedemstaj milijonov. Razlika je bila ravno v glasovih demokratov v južnih državah, ki so svojemu pristašu zabodli nož v hrbet in volili republikanca, ker je bil demokrat slučajno katoličan in je nastopal proti prohibiciji.

Toda kakšno spremembo so štiri leta predsedovanja Hooverja prinesla ameriškemu narodu. Koliko milijonov Amerikancev se je vraščevalo, če je v resnici demokrat predsednik, ko se narodu godi tako trda, dočim so morali v srcih priznavati, da je republikanec gospodar in je republikanec povzročil krizo in mizerijo, kakoršnje ameriški narod še ne pomni, odkar se je v letu 1776 otresel angleškega suženjstva.

Neumestno bi bilo in malenkostno trditi, da je Hoover vsega kriv, kajti kriza ni samo v Zedinjenih državah, pač pa po širnem svetu. Da pa nosi Hoover in z njimi vred republikanska stranka, ki je na krmilu vlade, doberšen del odgovornosti, to z žalostjo priznava celo lastni republikanci. Vlada republikancev je vlada velike gospode, tarifnih magnatov, centralnih mogotcev, ki bi najraje spravili vse pod svoj kloboč. Zato pa pod republikanskim režimom rastejo rogovi industrijski gospodi, zato se pod republikanskim režimom jemlje dnevno pravice priprostega naroda, dočim se pravice mogočnjakov širijo in večajo na račun priprostega naroda.

Hoover bi kot predsednik lahko marsikaj preprečil, zlasti pa bi lahko olajšal neznošno gorje priprostega naroda. Toda bil je dosledno proti vsaki javni podpori, da bi vlada kaj prispevala. In ne samo to, minilo je dve leti, predno je sploh se dal pregovoriti, da je priznal, da časi niso baš tako sijajni, kot bi — pričakovali.

Iz vsega tega je razvidno, da je Hoover dogospodaril ameriškemu narodu. Položili so ga že na tehtnico in našli prelahkega, nezmožnega voditi še nadalje deželo v tako kritičnih časih, kot so današnji. Hoover kot ponovni kandidat republikanske stranke za predsednika je moralno že danes poražen, praktično pa bo poražen pri volitvah v novembru mesecu.

ZDI SE NAM, DA SE SVITA

"Vsak pes ima svoj dan!" O tem so se že precej prepričali republikanski fanatiki. Vodili so ameriško ljudstvo precej dolgo in brez dvoma so nas oni privedli v sedanjo mizerijo. Toda, kot vse izgleda, so svojo vlogo doigrali. Živ krst, razun par podrepnikov, ki imajo kaj koristi od tega, jim več ne verjame. Suhaška stranka, katera je v zvezi s fanatičnimi republikanci, se ob sedanjem zasedanju kongresa precej maje. Zanimivo je bilo čitati uredniške članke Ameriške Domovine, kjer je bilo popisano, kako krepko in odločno zahtevajo kongresmani pravico in demokracijo za svoje ubogo in zapeljano ljudstvo.

Mr. Hoover je v zadregi. Nič ne ve, kako bi se obnašal. Spoznal je, da se je silno opeknel, ko je posegel po kostanj v žerjavi. Tarif, moratorij, prohibicija — vse se mu je izjavilo. Poslušati ni hotel svojega lastnega naroda. Dal se je voditi od izkoriščevalcev in navanih diplomatov-republikancev. In zameril se je skoro slehernemu, trezno mislečemu Amerikancu. Štiri leta je bil na krmilu naše ljudovlade, tri leta že traja beda in sedaj uredniške članke Ameriške Domovine, kjer je bilo popisano, kako krepko in odločno zahtevajo kongresmani pravico in demokracijo za svoje ubogo in zapeljano ljudstvo.

spoznali vso gnjilobo, s katero so nas varali republikanci. Demokratske ideje se širijo s silno naglico. Prepujajo se države in mesta katerim se je pridružil tudi naš Cleveland s svojim demokratskim županom.

Naj republikanci le trošijo denar z oglasi, kot na primer slovenska "Pamet," ki jo je izdal republikanski klub. Lepo vas prosim, kdo jim pa še verjame! Republikanska Enakopravnost si je s tem činom utislila tako sramoten pečat v zgodovino delavstva, da se ne bo nikdar zbrisalo in ne pozabilo.

PETA OBLETNICA STRUGGLERS

V Collinwoodu je naše mladinsko društvo "Strugglers," eno izmed najbolj aktivnih v vrsti podpornih društev. Seje društva so ene izmed najbolj posejanih potom članstva. Kadar se društvo zavzame za nekaj, je gotovo uspeh in to zaradi večšega odpora in aktivnega članstva. Društvo tudi beleži najboljšega najemalca prostorov Slov. Del. Doma za razne prireditve v zvezi z društvom samim. Po številu članstva je "Strugglers" drugo največje mladinsko, oziroma angleško zborujoče društvo pod okriljem S. N. P. J.

Društvo je bilo organizirano pred petimi leti in v soboto in nedeljo bo slavilo svoj petletni aktivni obstoj. "Strugglers," častno vam priznanje za vaše delo in uspeh! Člani S. N. P. J. in drugih naših podpornih organizacij, vabljeni ste, da skupno z mladim toda delavnim članstvom tega društva skupno praznujete dan proslave pete obletnice naših mladecev, bodočih borcev za ideje S. N. P. J.

Društvo si je aranžiralo za svojo proslavo lep program s zanimivim sporedom: v soboto popoldne se bo vršila tekma z žogo med "Strugglers" in "Keno-sha, Wis." K proslavi se je prijavilo veliko članov S. N. P. J. in prijateljev "Strugglers" iz zunanjih in oddaljenih naselbin, kakor: Chicago, Milwaukee, Pittsburgh itd., in v soboto zvečer se bo častne goste sprejemalo v spodnji dvorani S. D. D. ter

Brezplačna zemljišča za obdelovanje

Cleveland (Collinwood), O. —V Ameriški Domovini sem bral, da se bo dalo mestna zemljišča za obdelovati brezposelnim ljudem. To je vse hvala vredna ideja in že poprej bi se moralo kaj takega ukreniti. Toda republikanska vlada se absotutno ni zanimala nič za siromake. In še se dobijo razna "trobila" med Slovenci, ki zagovarjajo republikansko stranko. Po mojem mnenju bi se ne smelo več poslušati republikancev, najsi je med njimi še tako zmogel kandidat. Nikdar jim ne dajmo več prilike od kakšnega mestnega korita, ker republikanci se obnašajo pri koritih kot ščetinarji. Kaj nismo imeli iskušnje dolgo vrsto let? Ne podpirajte lista, ki vas hoče prodati republikancem. Saj je že sramota, da se dobi take izdajice tudi med našim narodom. Da jih le sram ni!

Demokrat.

Dobrodelne družbe in pijavke

Cleveland (Collinwood), O. —Potegnili ste se v prid slovenskih trgovcev pri dobrodelnih družbah. Vsa čast Vam, g. urednik. Tudi nam siromakom bi bilo veliko ljubše, ako bi nam dobrodelne družbe naročale groce-rjo v slovenskih trgovinah. Več mesecev nam je dovažal jestvine slovenski grocerist. Bili smo žnjim zelo zadovoljni. Ob sobotah nam je celo navrgel več reči. Sveže blago smo pri njem dobili vsak dan. In pogledajte sedaj. Umazana verižna trgovina se je prilizila, obljubili so, da bodo ljudem bolj postregli kot drugi

Amerikanec ima pregovor: Evry dog has his day (vsak pes ima svoj dan). To se bo uresničilo tudi pri samopasnih republikancih. V vašem jarmu smo trpeli kot črna živina, davki in vaši primanjkljaji nam delajo sirove lase in neznošno trpljenje, toda usmiljenja ni bilo. O, prelepa ameriška dežela, zaslužnili so te izkoriščevalci, narod plače v najbogatejši deželi kot posestnik ob pogorišču. Edino upanje imamo, da se bo to vse spremenilo in zdi se nam, da se svita in da se bo z izkoriščevalci temeljito pometlo.

Naročnik.

PETA OBLETNICA STRUGGLERS

v zvezi s tem priredilo tudi pristno domačo zabavo, kjer se bo znanec z znančcem pozdravil v veseli družbi. Gotovo se ta ali oni vaš prijatelj ali morda sorodnik udeležil imenovane slavnosti, ki je odšel pred leti v oddaljeno nasebino. Ali bi ne bilo veselo, da se po letih pozdravita v soboto zvečer v S. D. D. in veselo pokramljata o prelepi preteklosti. V nedeljo bo pa gala-slavnost. Popoldne ob 2. uri se bo vršil zanimiv koncert z jako lepim sporedom, pri katerem sodelujejo: L. Belle, F. Plut, A. Simič, Resnik, L. Simončič, M. Blumel, E. Novaro, M. Miller's — plesalke umetnih plesov. Uprižorjena bo živa slika "Strugglers" z duetom sester Česnik in deklamacijo L. Slejko, in podana eno dejanska drama. Kot govornika nastopita tudi župan mesta Cleveland, R. T. Miller, in sodnik J. Kovachy. Vstopnina je samo 35c. Posebnost popoldanskega programa: Nastopita dva pripoznana humorista, radio stars Chick in Ted, nekaj kar bo prvič na naših koncertih. In zvečer bo pa ples v obeh dvorah. V auditoriju bo sviral za mlade "Struggler Harmony Aces" ter v spodnji dvorani Jack Zorc za one, ki so razporejeni za polke in valčke. Vabljeni ste vsi in vse, da pose-tite to redko slavnost in to društva naše obetajoče mladine. Nasvidenje na prireditvi "Strugglers" v soboto dne 16. aprila zvečer in v nedeljo 17. aprila v Slov. Del. Domu.

V. Coff.

trgovci, kar je pa dokazana laž in prevara. Večkrat se vrže gnjilo jajce proč. Meso dajo kar naenkrat in ker se ne more vsega naenkrat pojesti, nam zasmrdi, ker ledu ne moremo kupovati. Ko sem to pojasnil prodajalcu, se je zadržal: "Ako nočes vzeti, pust!" Prav, kot bi bili mi siromaki psi. Siromaki čakamo tam na vrsto, črni in beli. Lahki vpijejo, da je groza in tudi spoprijemo se in skoro stepejo. Ves ta red je zelo mučen.

Prosimo Vas, g. urednik, potegnite se za nas siromake. Dovedite tistim uradnikom dobrodelnih družb, da so oni zato plačani, da revežem poštno postrežejo, ne pa da bi se z istimi ravnalo kot z živino. Poleg tega so nam pa podpora tako skrčili, da lahko v košarici prinesemo za ves teden živčaja. Povejte to tudi našemu županu Millerju, da te tiče malo posvari.

Zakaj neki ti uradniki tako držijo z verižnimi trgovinami? Verižna trgovina se mi je sedaj tako pristidila, da ne bi nikdar nesel centa k njim, ker tako z nami ravnajo. Pijavke!

Eden prizadetih.

"Kranjska ohcet"

Pristno "kranjsko ohcet" uprižori "Newburg Nightingale Club," spadajoč k "University Circle" v sredo 13. aprila. Vsi udeleženci bodo nastopili v narodnih nošah in bo res nekaj prav imenitnega za pogled. Na tej "ohceti" bodo nastopili vsi, ki so potrebni, da se prava starokrajška karakterji bodo nastopili: Nevesta: Mrs. Caroline Plute; ženjin: Mr. John Kaplan; tovariši: Miss Mary Bobnar; tovariši: Mr. Rudolph Zagar; teta: Mrs. Agnes Zagar; starešina: Mr. Jo-

seph Jerič godec: Mr. John Sulen Jr.; kuharica: Mrs. Apolonia Kic; gostje: Mrs. Mary Mavver, Mrs. O'Mally, Missess Albina in Emma Skedel, Mr. Thomas Mervar, Mike Vrček Jr., Anton Meljač, Frank Tomšič.

Ta "ohcet" se bo uprižorila v Play Shop, 7063 Broadway Ave. v sredo ob osmih zvečer. Vstopnina je samo 25c. Ob tej priliki bo tudi Mr. Anton Grdina kazal slike iz stare domovine. Take svatbe že niste videli, kar ste šli iz stare domovine, zato ne zamudite te prilike, da si jo zopet ogledate. Vsa prireditve je pristno naš običaj in naše krasne narodne noše bodo prišle do polne veljave. Torej v sredo, 13. aprila ste vabljeni vsi na "ohcet."

Poročevalka.

"Soča" se zahvaljuje

Cleveland (Collinwood), O. —Kakor sledi po vsakem dobrem delu pošteno plačilo, tako ni izostalo tudi pri nas, pri našem koncertu, ki ga je priredilo pevsko društvo "Soča" v nedeljo 3. aprila. Velika udeležba od strani občinstva ter od istega pohvala in aplavzi, so nam bili najboljše plačilo in poročilo, da naše trudopolno delo ni bilo zaman. Veliko število posetnikov nam je vilo novih moči, ker smo spoznali, da se pri vseh slabih časih dobe ljudje, ki se radi žrtvujejo za narodno stvar. Iz tega lahko sklepamo, da bo še mnogo let donela naša lepa slovenska pesem v tujini. Tem potom najlepša hvala vsem posetnikom našega koncerta.

Velik del k izpopolnitvi našega koncerta sta doprinesla naša slovenska pevca solista, Mr. Belle in Mr. Plut, ki sta nastopila z nekaj krasnimi pesmicami, kakor znata le ta dva. Prav lepa hvala v imenu zbora "Soča." Skušali bomo to uslugo povrniti na kakršenkoli način. Najlepša hvala tudi Mrs. Plut, ki je omenjena pevca spremljala na klavirju.

Sedaj imamo zopet odprt pristop k našemu zboru. Vsi tisti, ki imate veselje do naše lepše slovenske pesmi in kateri lahko upoštevate načelno izjavo naših pravil, ki se glasi: "Pevsko društvo Soča temelji popolnoma na nepristranski in narodno napredni podlagi." — ste nam dobro došli. Torej, ljubitelji slovenskega petja, pridružite se pevskemu zboru "Soča," kateri že šteje nad 50 pevcev in pevke. Potrudimo se, da do prihodnjega jesenskega koncerta zbor podvojimo. Zatorej vsi na delo za slovensko pesem! Pevski pozdrav!

Joško Jerkič, tajnik.

Vabilo na koncert

V nedeljo 17. aprila bomo imeli v West Parku izvanredno prijeten večer, kaj priredi Socialistični klub št. 6 JSZ koncert v Jugoslovanskem del. nar. domu na 12912 McGowan Ave. nad vse zanimiv in skrbno izbran koncert. Začetek koncerta bo ob treh popoldne.

Program je sledeč:

1. Govori Mr. Sidney Yellen, tajnik soc. stranke v državi Ohio.
2. Nastop pevskega zbora "Delavec." odsek soc. kluba št. 28 iz Newburga.
3. Govori Joseph Martinek.
4. Nastopi moški kvartet pev. dr. "Delavec." (Jaz pa za eno deklico vem.)
5. Govori v angleščini za mladino Miss Olga Vehar.
6. Poje ženski zbor pev. dr. "Delavec." (Slovenska deklica.)
7. Poje moški zbor dr. "Delavec." (Dani se.)
8. Poje mešan zbor dr. "Delavec." (Opomin k petju.)
9. Poje mešan zbor dr. "Delavec." (Rožmarin.)
10. Vprizoritev igre "Rudarji." Dramski odsek soc. kluba št. 28.

Po igri se razvije prosta zabava in ples. Vstopnina k vsej

tej zabavi je samo 25 centov. Vljudno se vabi cenjeno občinstvo iz tukajšnje in bližnje okolice, da nas poseti na ta dan. Za vsestransko postrežbo je vse dobro preskrbljeno in boste gotovo zadovoljni.—Odbor.

DNEVNE VESTI**Veliko nezadovoljstvo med ogrskimi delavci**

Budapest, 11. aprila. Socialisti po vsej deželi so priredili zborovanja, da prisilijo vlado, da bolj skrbi za brezposelne. Pri tem je prišlo do velikih nemirov, tekom katerih je bil en delavec ubit, mnogo ranjenih in 300 aretiranih. Delegacija socialistov je korakala pred parlament, kjer je ministriški predsednik Karolyi izjavil, da prej ne bo govoril z delegacijo, dokler socialisti ne prekličejo štrajkov in deželi.

Nemci so vzljubili kult nagote

Berlin, 11. aprila. Tukajšna kolonija nagi, ki ne veruje v obleko, pač pa v Adamov kostum, je imela včeraj svojo prvo prireditev v sezoni. Nad 200 golih žensk, moških in otrok je nastopilo v od policije zastraženem gledališču. Navzočih je bilo kakih 300 gledalcev, ki so po končani predstavi se takoj izjavili, da pristopijo v organizacijo.

Tudi cena otrok je morala sedaj pasti

Chicago, 11. aprila. V teh časih, ko se cene splošno znižujejo, se bodo morale tudi tete štorcklje zadovoljiti z manjšo plačo. Tukajšne bolnišnice so odredile, da bo znašala cena za porod \$55.00, kar vključuje zdravniško postrežbo ob času poroda za 10 dni. Prejšnja cena je bila \$80.00.

Dobrodelna prireditve

V nedeljo, 1. maja priredi East End Social klub dobrodelno prireditev v obeh dvorah Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. Čisti preostanek gre v podporo revnim slovenskim družinam. Program bo jako zanimiv in gotovo vreden, da si ga ogledate.

Pastorjeva hči najdena zadavljena

Whiting, Indiana, 11. aprila. V njeni sobi, v stanovanju svoje matere, so našli danes zadavljeno 12 letno Alberto Knight, hčerko tukajšnjega pastora.

Otroci zbirajo obleko

Ta teden je posvečen zbiranju za brezposelne. 50.000 šolskih otrok katoliških šol v Clevelandu, se bo oglasilo v hišah in prosilo za obleko. Družba sv. Vincenca vodi to delo, ki je letos že 40.000 brezposelnim preskrbelo obleko.

Filkowski se baha

Joseph Filkowski, znani bandit in morilec, je danes nastopil trnjevo pot na sodniji, kjer ga država toži umora. Filkowski je precej vesel videti in je izjavil da nikakor ne veruje, da bi bil spoznan krivim. "Postava mi ne more nič," je rekel, "razven, če bodo priče po krivem pričale."

SE JIH JE NALEZLA

Pred sodnikom v Carbondale, Ill. je stala Mrs. Lee Jordan. Ker ji sodnikove besede niso bile po volji, je krepko zaklekala. To ni dovoljeno na takem prostoru, zato jo je sodnik nemudoma obsodil na 15 dni zapore. Mrs. Jordan to ni bilo všeč, pa zopet zakolne. Sodnik ji prisodi nadaljnjih 15 dni zapore. To je ženo še bolj razjarijo in da s krepko kletvico duška svoji jezici. Sodnik, ne bodi len, jo obsodi v nadaljnjih 60 dni zapore. Mrs. Jordan zopet kolne, sodnik ji da ponovno kazni in to se je ponavljalo toliko časa, da je imela Mrs. Jordan na grbi šest mesecev zapore radi kletvine. Potem se je pa sodnik naveličal in je ukazal odpeljati hudo žensko v zapor. Ko je ženska odhajala skozi vrata, je še parkrat krepko zaklekla in tako dokazala, da je imela ona zadnjo besedo.

Če verjamete al' pa ne.

Če kdo misli, da je fižol nedolžen pridelek, ki ni nič drugega kot fižol, se moti. Že sam na sebi je fižol huda stvar, pa najsi bo gorak in zabeljen, ali mrzel z jesihom in oljem in čebulco. Človek mora imeti močan želodec, da se lahko nabaše fižola brez kakih povojnih posledic. Fižol je priporočljiva jed samo za take ljudi, ki se dosti gibljejo na svežem zraku. Za take, ki poves dan presede na oficij, je fižol priporočljiv edinole ob sobotih. In če hoče imeti kdo zelo hude sanje, naj se nade fižola in naj gre takoj v posteljo.

Pa ne samo v želodcu, tudi že v skladi ali celo v piskru napravijo lahko fižol velik trubel, kakor se boste prepričali iz naslednje zgodbe, ki se je pripetila v slavnem mestu Clevelandu.

Živela sta John in Mary v še precej srečnem zakonskem življenju. Nobena stvar ji jima ne kalila zakonske sreče, da se nista za vsako stvar špetirala. Za zakonski dvoboj sta bila vedno pripravljena in sta tudi vsako priliko za to porabila, da se stvar ne pozabi in da ne bo kake pomote.

Tako nekega večera strese Mary v skledo kuhan fižol, zabeljen z klednicami. John ga pogleda in ker ni imel tisti dan še nobenega povoda za prekinjenje diplomatskih razmer, si je osvojil konkretni predlog in ga tudi dal takoj na glasovanje z besedami:

"Mary, meni se zdi, da fižol ni dovolj kuhan." Predlog je nalletel na oster odpor in je bila Mary mnenja, da je fižol dovolj kuhan. John je trdil, da ima on fižol veliko rajši, če se dlje kuha in Mary je rekla, da se je dovolj dolgo kuhala. John je poprijel in svečano izjavil, da fižola ne bo jedel, če se ne bo še nekoliko pokuhal, nakar je Mary še bolj svečano izjavila, da ga ne bo dela ponovno v pisker, pa magari če jo za to prosi sam predsednik Zed. držav ali pa angleški kralj.

Glede tega fižola sta se potem kregala vsa noč, v naslednji dan in ves teden in ker nista mogla priti do pravega zaključka, je spraval John svoje cape v kovčeg in šel od hiše.

To je pa Mary tako zbadlo, da se je tudi ona odpravila, odšla na sodnijo in razporočila Johna.

To je bilo prvo dejanje. Tako sta živela John in Mary nekaj mesecev vsak zase in vsak zase kuhala fižol, kakor se jima je zdelo da je prav.

Nekega večera se pa prigodi, da nekdo pri Mary potkna na vrata. Ko Mary odpre vrata, pa bi bila skoro omedlela, ker pred vrati je stal John, ves skesan in zgrevan. Mary ni bila slaba ženska, pa je kar pri pričji padla Johnu okrog vratu in vse je bilo pozabljeno, fižol in intriga. Potobala sta se in se zopet poročila ter živela srečno nekaj dni.

Ko nekega dne sedita pri večerji, vsa srečna in blažena, da sta se zopet našla, pa se začne pogovarjati, kako sta bila nesposmetna, da sta se skregala za tako malenkost kot je fižol.

"In če hočeš biti pošten, boš priznal, da je bil fižol dovolj kuhan," povzame Mary. "Morda je bil," odvrne John smeje, "ampak moja mati ga je vedno dalj časa kuhala."

To pa Mary ni bilo všeč in pripomni, da je tudi njena mati nekaj vedela o fižolu, nakar jo John zavrne, da je o fižolu njegova mati več vedela kot pa njena, kar je Mary pogrelo in je pripomnila goreče, da njegova vati najbrže sploh ni vedela kaj je fižol. To je za Johna pogrelo in beseda je dala besedo in ni bila še ura devet zvečer, ko jo je zopet mahal John s kovčgom iz hiše.

Torej bi bilo moje mnenje, da bi se fižola sploh ne kuhalo, pa bo mir v družinah.

Vesti iz domovine

—Vlak povozil kmečko dekle. V tiskih zaradi gospodarske krize prihaja in se vozi cela vrsta Dolenjcev obojega spola posebno k plačilnim dnem t. j. 1. in 15. v mesecu v Trbovlje, ko imajo rudarji še nekaj denarja. Pri našajo vse vrste stvari, zadnje čase posebno vino in žganje, ki ga doma ne, morejo prodati. Zato ga skušajo delavcem pod roko prodati, seveda nezatošarirane, zato pa po nizki ceni. Zato je na kolodvoru skoro vedno finančna in orožniška patrulja, ki veliko blaga zapleni in potem pride še denarna kazen. Posledica tega je na postaji polno razburljivih prizorov, ko se uvozniki vina in žganja skušajo skrivaj zmuzniti mimo čuvarjev zakona.

Nedavno je pa ta posel plačalo z življenjem mlado kmečko dekle, katero vsi, ki so jo poznali, hvalijo, da je bila drugače zelo poštena, pridna in delavna. Z vlakom, ki pride okoli tridevna na devet v Trbovlje, se je pripeljala 19 letna Neža Bradolja, hči posestnika Metelka v Hudobrežju 11, župnika Studenec pri Krškem. Imela je s seboj jermas jaje, v nahrbtniku pa v pločevinski posodi kakih 20 litrov vina. Da bi se izognila finančarjem pri izhodu iz postaje, je hotela izstopiti na nasprotni strani in se menda v temi skriti, dokler bi straža ne odšla. Skočila pa je iz vlaka, preden je obstal in se pri tem najbrž s pledom ali pa z nahrbtnikom kam zapletela ob vagonu. Najprej je padla na ograjo tik tira in se je prijel, nekaj pa jo je potegnili nazaj, ali pled ali nahrbtnik, se ne ve, in jo vrglo pod vlak, ki jo je še nekaj metrov vlekel s seboj. Pri tem ji je odrezalo levo roko in noge in popolnoma zlomilo tilnik. Močno je opraskana in obšitjena po obrazu in telesu in ima še precejšnjo rano na hrbtu. Bila je seveda takoj mrtva.

Ko so jo prepeljali v mrtvašnico in obvestili brzojavno starš, so prišli ter z avtom odpeljali domov v Studenec. Prve podatke je dala tovarišica ponesrečene, ki je tudi prinesla na prodaj v Trbovlje in je prva opazila nesrečo in po odhodu vlaka z glasnim jokom opozorila na to železničarje. Njen oče je tudi tam in je prejšnja leta prodajal vino raznim gostilnam.

Vse je pretreseno ob grozni nesreči, katere vzrok je tudi gospodarska kriza, ki sili kmeta, da išče vsa mogoča pota, da bi vnovčil svoje pridelke in prišel do denarja, pri tem pade pa še v večjo nesrečo. Res ubogi ljudje!

—Umrli je v St. Jerneju 78 let stari Jože Škalj, ter je bil pokopan ob spremstvu številne množice, družtev in godbe Prosvetnega društva. — Umrli je bil nad 50 let, prav od početka, član gasilnega društva ter odlikovan z zaslusno kolajno.

—Lepo pomladansko vreme na Hrvaškem Primorju. Na vsem Hrvaškem Primorju imajo že par dni prav lepo solnčno pomladansko vreme. Opaziti je, da se poživlja tudi turistični promet. V sušaskem pristanišču je trgovski promet oživel. Pristanišče je polno parnikov, tako tudi novo pristanišče na Brajdici. Pred pristaniščem čakajo parobrodi, da dobe prostor v pristanišču. Po večini nakladajo parobrodi les oziroma drva za izvoz.

—Nesreča na lovu na divje rabe. Pred par dnevi je bil na mestu mrtev posestnikov sin Janez Hren, star komaj 24 let iz Žužemberka. Stvar se je dogodila takole:

Janez in še eden sta pripravljala puško na kapsel (Forderladerca). Hotela sta iti na divje rabe. Ko sta dovršila naboj smodnika in siber, sta jo prelozila in položila v cekar, da bi pod okriljem cekarja zamogla prenesti puško neopazeno do

Krke. Pri tem je pa nesrečno ravnanje povzročilo, da se je sprožil petelin od puške, in skozi cekar je priletel polni izstrel v nesrečnega fanta, ravno štiri prste pod vratom na levo stran prsi.

—V Dobropoljah je umrl g. Ivan Čelofiga, železniški postajni načelnik v pokoju. Dosegel je lepo starost 76 let. Pokojni je bil več let načelnik gasilnega društva, blagajniške posle je pa opravljal do svoje smrti.

—Boj z volkovi. V Čitluku pri Banji Lukci je prišlo do srditega boja med volkovi in kmeti. Sneg, ponekod visok do 3 m in pomanjkanje hrane je prisililo volkove, da so zapustili planine in prišli v vasi. Na volkove so se najprej spravili psi. Boj med volkovi in psi je bil redek prizor. V kratkem času so volkovi raztrgali pet psov. Nato so stopili v akcijo kmetje s kolmi in sekirami. Razvil se je boj med kmeti in gladnimi volkovi. Deset volkov je takoj pobegnilo, štiri so ubili, tri ranili, enega so pa živega ujeli. Tega so privezali za drevo in ga z vilami prebodli.

—Smrt pod sanmi. Kmet Anton Pejič iz Viljeviča pri Brodu se je vračal iz gozda domov na saneh, naloženih z drvimi, katere je mislil prodati v mestu. Ko se je peljal po nekem klancu navzdol, sta se konja splašila. Pejič je skušal skočiti s sani, da bi ustavil konja, v tem hipu pa so se sani z drvimi prevrle in pod seboj pokopale Pejiča. Ker se Pejič dolgo ni vrnil domov, so ga šli domači in sosedje iskati, pa so ga našli že mrtvega. Pejič se je gotovo dolgo časa boril s smrtjo, ker pa je bil sam v gozdu, ni nihče mogel slišati njegovih klicev na pomoč. Tako se je pod drvimi zadušil.

—Slika z Jesenic. Ako pride danes kdo, ki je Jesenice, oziroma Savo, že od prej poznal, po daljšem času zopet semkaj se ne bo znal orientirati. Iz tovarniških dimnikov se ne valdi dim, sirena je v sredo zjutraj ob šestih zadnjakrat trobila, množice delavstva ne hodijo v smeri proti tovarni, žerjavi ne gonijo svoje enolične pesmi, iz martinarne ne odseva proti nočnemu nebu, vse je obstalo prav kot v hiši, kjer imajo mrliča. Po cestah promenirajo delavske množice v prazničnih oblačilih, sprajujejo drug drugega, če kdo ve kaj novega, kaj je odredilo vodstvo tovarne, oziroma kaj so ukrenile strokovne organizacije. Pri vseh tovarniških vzhodih stražijo žene tovarniških delavcev, da ne bi na delo uhajali nepoklicani. Vsakdo se mora pri vzhodih legitimirati in nihče, kdor ni izrečno upravičen, ne sme v notranjost tovarne. V posameznih oddelkih stražijo mojstri, da se ne bi izvršile kake poškodbe, požarna bramba je v pripravljenosti in tudi parni kotel je podkurjen, da bi v slučaju požara bilo s sireno mogoče dati znak. Električni oddelki je prav tako v obratu, tako da ima tudi delavstvo po tovarniških stanovanjih električno luč. Seveda, pa ni v obratu niti eden izmed številnih motorjev, pač pa obratuje elektrodna tovarna na Dobrovi.

To je slika današnjih Jesenic. Klavarna, da nikoli takega. Bliza se veliki teden, ko je navadno zadnje dni dišalo okoli delavskih bivaljšč kakor v kaki slaščičarni, letos pa bodo žene in gospodinje preudarjale, ali bo sploh mogoče kaj postaviti na mizo ob času, ko se bo v cerkvi razlegalo petje aleluja.

Sicer pa pravijo oni, ki so kljub vsem težavam še ohranili nekaj humorja, da bo letos treba o Veliki noči peti miserere, namesto aleluja. Vse se sprašuje, kdaj se bo položaj, ki je naravnost neznošen, izboljšal in delavstvo trdno upa, da bo upravniki svet sprejel predloge, ki jih stavilo. Ako pa temu ne ugo-

di, oziroma jih kratkoma odloži, potem pa se ustavi tudi še vse to, kar je sedaj v obratu, tako da bodo tudi gospodje ravnatelji sedeli v mrzlih pisarnah, če jih bodo delavci sploh pustili, da prestopijo tovarni prag.

—Po 17 letih. Iz Rusije se je oglasil Turnšek Filip po domače Pelinec iz Rovt, prvič kar je prišel v ujetništvo po 17. letih. V svojem pismu piše, da živi v Turkestanu in da ima že družino s petimi otroci. Prosi sorodnike, naj mu preskrbijo listine, da bi mogel domov.

—V rojstni sobi se je obesil. Novo mesto, 18. marca. — Te dni je služkinja gospoda Matka v Gotni vasi pri Novem mestu prišla v stanovanje 50 letnega Franca Klemenčiča, stanujočega v Gotni vasi, hotel od njega dobiti neke kluje. Nemalo pa se je prestrašila, ko je zagledala ob oknu Klemenčiča obešenega. Obesil se je na vrviči za spuščanje zastorov, katero je pritrdil na tečaj okna. Pravi vzrok njegovega dejanja je seveda neznan. Ljudje pa sklepaajo, da je ta čin izvršil v duševni zmedenosti, ker so že delj časa opazovali, da je postal kljub vsemu bogastvu, ki ga je pridobil v Ameriki, kjer je bil več let, nekam žalosten in duševno potrt. Drugi zopet govorijo, da je bil poleg tega hudo in neozdravljivo bolan ter se mu je radi tega omračil um. Dan prej je bil še v Matkovi gostilni, kjer so igrali nekaj časa karte, nakar je odšel v svojo rojstno hišo, kjer se je v sobi, kje je zagledal luč sveta, obesil. Truplo tako tragično umrlega Klemenčiča so prepeljali v mrtvašnico na smilshelsko pokopališče.

—Dijaški nemiri. Uradno poročajo: Te dni je začela skupina študentov demonstrirati v drugem nadstropju zagrebške univerze ter je iz okna izobesila hrvaško zastavo. Ob tej priliki se je zbralo večje število študentov, protivnikov demonstrantov, ki so hoteli silo prodrati v druga nadstropja ter obračunati z demonstranti. S posredovanjem policijskih oblasti je bil resen spopad med skupinama onemogočen. Potem, ko so se demonstranti odstranili z univerze, je protivniška skupina odšla v druga nadstropja ter izobesila državno zastavo, pri čemer se je navduševala za narodno edinstvo in Jugoslavijo. Za časa demonstracij je bil neki študent lažje ranjen. Na policijo je bilo pripeljanih 36 oseb, kolikor je bilo vseh demonstrantov. Od pripeljanih je bilo 14 oseb takoj izpuščenih, proti ostalim pa se vodi preiskava. Z dosedanjim preiskavo je dognano, da so demonstranti hoteli sprejeti resolucijo, uperjeno proti današnjemu režimu in francoski republiki. Ob 14. uri se je na univerzo vrnil mir.

—Slovenski ujetnik se oglasil iz Rusije. Po 17 letih se je te dni javil iz ruskega ujetništva Sušnik Ivan z Krivčevega, občina Gozd pri Kamniku.

Imenovani je odšel leta 1914 na galislo fronto in se od leta 1915 ni več javil. Svojci so ga imeli za mrtvega in so že pred leti dali za mir in pokoj njegove duše opraviti mašo za dušnico in druge molitve.

V nedeljo, dne 18. marca, so pa vsi presenečeni dobili od njega priporočeno pismo, ki ga je odposlal 28. februarja iz Tešimovke, odeska gubernija.

Zanimivo je, da Sušnik še nič ne ve o Jugoslaviji in je omenjeno pismo naslovljeno še na Avstrijo, Kranjska dežela. Z Dunaja so pismo poslali v Ljubljano, odkoder je srečno dospelo v roke naslovljenca.

V pismu, ki je pisano v ruskem jeziku in cirilici, se pritožuje nad domačimi zakaj mu ne vrne odpišejo, ker jim je že večkrat pisal. V ruskem jeziku piše zato, ker se je bal, da bi ga drugače ne hoteli sprejeti na pošti in odposlati. Slovensčine piše — da se tudi ni pozabil. Je oženjen in brez otrok ter zelo želi priti domov. Prosi, naj mu

domači preskrbijo potrebne dokumente, ker si sam ne more nič pomagati.

Svojci so že ukrenili vse potrebno, da mu omogočijo vrnitev v domovino.

Iz gorenjega slučaja je razvidno, da je še mnogo naših Slovencev v Rusiji, ki bi se radi vrnili v domovino, a si ne morejo sami nič pomagati. Želeli je, da bi tudi državna uprava sama poskrbela, da omogoči vsem, ki želijo, vrnitev v domovino.

—Na Krtini pri Dobu je umrl Pirnat Franc, sin daleč okrog znanega kovača Matije Pirnata. Pokojni France Pirnat je bil ta mesec dopolnil svoje 30. leto. Kovaške obrti se je izučil pri svojem očetu v Krtini. Pred letom dni je absolvirал s prav dobrim uspehom drž. podkovsko šolo ter je bil v moravski dolini splošno znan kot eden prvih za pravilno podkovanje konj. Pokojni Pirnat se je pa izven kovaške delavnice udeleževal tudi na kulturnem polju. Bil je več let član igralnega odbora društvenega doma, pevec cerkvenega pevskega zbora v Dobu. Ob času ko so napravljali nove zvonove na našem lepem domačem hričku na Krtini, se je on z vso vnemo zavzel, da je bilo vse v redu. Sedaj so mu v slovo zapeli zvonovi, na katere je tako rad potrkal.

—V Zgornji Brezovici pri Dobu je umrla dne 23. marca Rozina Pirnat, posestnica. —Strašna smrt akademika. Na gorenjski progi komaj 500 m izven kranjske postaje se je dogodila strašna nesreča. Eden večernih vlakov, ki okrog 7. pasirajo Kranj, in to najbrž brzovlak, je povozil akademika 24 letnega Jožefa Tajnika, slušatelja ljubljanske tehnične fakultete, sin davčnega inšpektorja g. Jožefa Tajnika. Nekaj minut pred 7. je vozil skozi kranjsko postajo izredni tovarni vlak, ob istem času prihaja v Kranj tržiški vlak, par minut čez 7. pa brzovlak proti Ljubljani. Okrog pol 8. pa že pride na kranjsko postajo še večerni osebni vlak z Jesenic. Kmalu po 7. se je po progi od tržiškega železnega mostu napotil nadzornik tržiške proge g. Konrad Bakovnik. Našel je na progi en čevljev in galošo. Mislil, da je te predmete kdo po kakšnem naključju izgubil, je vzel oboje seboj, da bi nesel na postajo, kamor je bil namenjen. Kmalu pa se je g. Bakovnik na progi nad nekim predmetom spotaknil, posvetil je z žepno svetilko in videl pred seboj grozno razmrvarjeno človeško truplo. Odšel je na kranjsko postajo in tu povedal kaj je našel. S postaje so hitro obvestili orožniško postajo in zdravnika g. dr. Fajdiga. Tako se je ob pol 9. zvečer napotila na kraj nešeče komisija, ki so jo tvorili načelnik postaje g. Sokolič, nadzornik glavne proge g. Josip Šval, nadzornik tržiške proge g. Konrad Bakovnik, dva orožnika. Zdravnik g. dr. Fajdiga je prišel pozneje. Komisija je ugotovila sledeče: Nesreča se je zgodila pri km 72.657, to je na prelazu pred železniškim mostom, kjer se gorenjska in tržiška proga že ločita, in sicer na glavni progi. Stroj je Tajnika zgrabil na desni strani ter ga vlekel seboj 52 m daleč, nakar ga je pustil med tirom. Truplo je bilo ramrevrjeno tako silovito, da tega postajni uradniki, ki so vajeni takih nesreč, zlepa ne pomnijo. Pri ponesrečenem so našli 614 Din denarja, listniče in razne dijaške legitimacije. Baje se je Tajnik že prej sezul, ker so našli lakaste čevlje in galoše precej nepoškodovane.

—Kakor vsako leto, tako se je tudi letos na veliki četrtek izvršil v stolnici lep liturgični obred umivanja nog. 12 starčkov je sede pričakovalo slovesnega trenutka, ko jim bo knezoškof umil noge. Dr. Klinar je vlival vodo, nakar je knezoškof vsakemu po sebi umival noge in jih poljubil. Kanonik dr. Opeka pa je pripravljval brisače. Po zaključnih molitvah je povabil prevz.

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Ivan Ogarev je zlobno pogledal staro ženo, ki mu je kljubovala tako naravnost. Prepričan je bil, da je bil mladi Sibirec njen sin. Ako je najprej sin zatil mater in sedaj mati tajni sina, morata imeti za to brez dvoma silno važen vzrok.

Ivan Ogarev ni dvomil nič več o tem, da je bil namišljeni Nikolaj Korpanov res carski sel Mihael Strogov, ki se je skrival pod napačnim imenom zato, ker je imel izvršiti kako zelo važno naročilo.

Takoj je ukazal, da ga morajo zasledovati. Nato se je obrnil proti Marfi Strogovi in dejal:

“To ženo odpeljite takoj v Tomsk!”

Ko so jo surovi in kruti vojaki odvedli izpred njega, je siknil med zobmi:

“Ko pride pravi trenutek, bom že razvezal jezik tej stari karovnici!”

PETNAJSTO POGAVLJE

Barabinsko močvirje. Sreča, da je Mihael Strogov takoj odptoval in se skozi nezastraženo vrzel v obzidju izmuzel iz mesta. Ko so straže ob izhodih prejele njegov popis in povelje Ivana Ogareva, naj ga ne izpuste iz Omska, je njegov konj že dirjal po stepi. Ker ga niso takoj zasledovali, je upal, da bo ubežal.

Carski sel je ostavil Omsk 29. julija ob osmih zvečer. To mesto je nekako sredi Moskve in Irkutskom, kamor je moral dospeti prej kakor v desetih dneh, ako je hotel prehiteti tatarske čete. Jasno je bilo, da se odslej zaradi usodnega snidenja z materjo ne bo mogel več skrivati pod tujim imenom. Ivan Ogarev je zagotovo stulil, da je carski sel potoval skozi Omsk, da se je obrnil proti Irkutsku in da je nosil s seboj gotovo zelo važna pisma. Mihael Strogov pa je bil prepričan, da bodo storili vse, samo da ga ujemo.

Vedel pa ni in ni mogel vedeti, da je bila Marfa Strogova v rokah Ivana Ogareva in da bo morda s svojim življenjem plačala ganotje, ki jo je prevzelo, ko je nenadoma zagledala svojega sina. Kolika sreča, da tega ni vedel! Ali bi se mogel ustavljati te novi poskušnji?

Do polnoči je prejezdil 70 vrst in se ustavil na postaji Kulikovo. Toda tu ni našel ne konja ne voza. Tatarski oddelki, ki so šli mimo, so pokradli in vzeli s seboj vse, kar so našli po vaseh in na poštnih postajah. Mihael Strogov je dobil komaj nekoliko hrane zase in za konja.

Ker se mu je zdelo, da ne bo zlepa mogel zamenjati konja, mu je bilo treba vendarle prižnanašati. Da pa kolikor mogoče prehitel jezdece, ki jih je Ivan Ogarev brez dvoma poslal za njim, je vključ temu sklenil jezdit dalje. Počival je torej samo eno uro in se iznova napotil čez stepe.

Vreme je bilo doslej ugodno in vročina ne prevelika. Dasi se je mesec skrival za lahnimi

knezoškof vse starče k sebi na okrepčilo.

Letošnjega obreda umivanja nog so se udeležili sledeči starčki: Valentin Sever z Brezovice pri Ljubljani, star 92 let; Janez Marolt iz Kostanjevice, star 92 let; Janez Goltes iz Kamnika, star 89 let; Mihael Mihelič iz Kamne gorice, star 87 let; Valentin Piber iz Ribnega pri Bledu, star 87 let; Jakob Jager iz Ljubljane, star 87 let; Jožef Muren iz Stopić pri Novem mestu, star 85 let; Jožef Jelničar iz Kresnic, star 84 let; Ivan Cernar iz Ljubljane, star 80 let; Albin Jelačin iz Ljubljane, star 79 let; Lovrenc Mikoč iz Ljubljane, star 70 let. Skupna starost vseh 12 starčkov znaša 1007 let.

oblaki, je bila noč vendarle toliko svetla, da ni mogel zgrešiti ceste. Sicer pa je bila Mihaelu Strogovu pot popolnoma znana. Zato je jezdil dalje brez bojazni in brez obotavljanja. Četudi je bil zatopljen v otožne misli, je vendar ostal vedrega duha in je hitel k svojemu cilju, kakor bi ga že videl na obzorju. Če se je ustavil, se je pomudil na kakem ovinku samo toliko, da se je konj oddahnil. Da ga razbremenijo za trenutek, je stopil včasih na tla, pritisnil uho na zemljo in poslušal, ne doni li topot konjskih kopit po stepi. Ker ni slišal nič sumljivega, je jezdil dalje.

Ah! Ko bi se vsa ta sibirski pokrajina pogreznila v severno noč, ki traja več mesecev! Koliko varneje bi jo prepotoval!

30. julija ob devetih zjutraj je Mihael Strogov jezdil mimo postaje Tudumov in dospel v močvirnato barabinsko stepo.

Na tem 300 vrst dolgem ozemlju so bile naravne ovire zelo velike. Mihael Strogov je to dobro vedel. Vedel je pa tudi, da jih mora premagati za vsako ceno!

Obširno, med 60° in 52° od severa proti jugu se raztezajoče barabinsko močvirje je nabirališče dežnice, ki ne more odtekat v Ob ali v Irliš. Ker glavnata tla ne propuščajo vode, je po neizmerni nižini zlasti poleti zelo težko potovati. Irkutska cesta je speljana naravnost čez močvirja, mlakuže in jezera tega ozemlja. Vsled vročine iz njih izhlapevajo za potnika škodljivi in naravnost nevarni plini.

Pozimi seveda, ko mraz vse strdi, ko sneg izravna tla ter zgosti in pokrije vse okružljive snovi, tedaj drče čez trdo skorjo barabinskega močvirja sani lahko in brez nevarnosti. Ker je v pokrajini vse polno divjadi, lovci radi zahajajo tja in preganjajo kune, sobolje in lisice, ki dajejo posebno dragoceno kožuhovino. Poleti pa je močvirje blatno, okuženo in celo neprehodno, akq voda stoji le preveč visoko.

Mihael Strogov je pogljal konja naravnost v močvirje. To barje ni bilo več brezmejen travnik, pokrit z nizko travo, po katerem se paso nepregledne sirske črede, ampak bilo je nekaka z grmovjem porasla pustinja.

Vsled vlage in poletne vročine bujno uspevajoče rastlinstvo, visoko do šest čevljev, je travo popolnoma izpodrinilo. Bičje in trstje je tvorilo nerazmotljivo in nepredirljivo mrežo, ki je bila posejana s tisoči lilij, perunik in drugih pestrih cvetic. Njihov vonj se je mešal s toplo paro, ki je izhlapevala iz tal.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Stanovanje

se da v najem, hiša sama za sebe, 5 sob, elektrika, klet in veliko podstrešje. Pozve se na 6414 St. Clair Ave. (83)

Stanovanje

se da v najem, poceni, 5 sob, zgorej, za mirno družino. Vse prenovljeno. Stanovanje je na 1114 E. 63rd St. Pozve se na 1133 Norwood Rd. (86)

Stanovanje

se da v najem, štiri čedne sobe. Za malo in mirno družino. Posebno pripravno za novoporočence. Tudi garaža na razpolago. Vprašajte na 6410 St. Clair Ave. (87)

Ako hočete imeti

lepo, nanovo papirano in moderno prenovljeno stanovanje, pet zračnih sob, podstrešje, klet, se oglašite pri Marjanci Kuharjevi, 1123 Adison Rd. Stanovanje se nahaja v isti hiši zgoraj in se odda prav poceni pravi družini. (x)

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

Zahvala

Kot da bi me bomba zadela sem bil presenečen na dan 3. aprila, ko mi je moja soproga priredila "surprise party." Skoro sem padel v omedlevico in se nisem mogel dolgo časa zavesti, kaj se pravzaprav godi okoli mene. In res se me začeli bombardirati z lepimi darili, in v moji nervoznosti sem mogoče tudi pozabil zahvaliti se vsem skupaj, in vest mi ne da miru, da se javno zahvalim sedaj vsem onim, ki so sodelovali, kot družini Buh, Mr. in Mrs. Mertič, Mr. in Mrs. Zupančič, in seveda tudi moji soprogi, ki me je tako lepo prevarila. Naj še navedem imena onih, ki so me presenetili, in sicer: Mr. in Mrs. Brodnik, Mr. in Mrs. Mohorčič, Mr. in Mrs. Kožuh, Mr. in Mrs. Gustinčič, Mr. in Mrs. Tisovec, družina Beck, Mrs. Agnes Beck, Mr. in Mrs. Jaklič, Mrs. Zagore, Mr. in Mrs. Sušnik, Mrs. Uršula Juršek, Mr. in Mrs. Koželj, Mr. Frank Kastrivec, Mr. in Mrs. Janc, Mr. in Mrs. Stritof. Vsem prav iskrena hvala!

Frank Collice, prizadeti, 12821 McGowan Ave.

Pozor, žene in dekleta!

Ako prebirate dnevno časopisje ste brez dvoma že opazili, da so kratki lasje zopet v modi za žene in dekleta.

Vodilni "beauty parlors" v mestu označujejo v časopisih cene za striženje las, in pravijo, da so te cene jako nizke. Jaz pa vam garantiram veliko nižje cene in vam obnem nudim mnogo boljše delo. Kodranje las je moja posebnost. Zakaj bi torej hodile daleč v mesto, ko lahko pridete k nam, v vaši sredini, kjer si prihranite denar in mnogo časa. Pridite v mojo delavnico.

Ta oglas ni priobčen v javnosti, da bi vas zapeljal, nasprotna, koristil vam bom, kajti če se oglašite pri nas, vam uredi lase izurjen brivec, da boste zadovoljne, pri tem si pa prihranite čas in denar.

Čisti, sanitarni prostori, izvrstno delo, in cene jako zmerne.

N. Bohar, brivnica, pod Grdinovo dvorano, 6023 St. Clair Ave.

Tel. Henderson 2088 (April 12, 1932.)

POSEBNOSTI ZA TA TEDE!

Meleto meso, goveje ali mešano, funt 10c

ali 3 funte za 25c

Sveža rebra, funt 9c

ali 3 funte za 25c

Okusne vinarice, funt 12c

Kislo zelje, 3 funte za 10c

Najboljše solatno olje,

galona 69c

Švicarski sir, funt . . . 25c

Se priporočam za obilen obisk.

MATT KRIZMAN

6220 St. Clair Ave.

1132 E. 71st St.

DOBER PREMOCI

Točna poštežbat

The 1111 Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

Stari Cimpermanovi pristori

Henderson 5798

FRANK ARKO, zastopnik

SLOVENSKA BRIVNICA Z DOBRO

POSTREŽBO

F. A. GREDENCE

6124 ST. CLAIR AVE.

3 kosi za spalno sobo

postelja iz orehovine, skrinja in

omara, navadna cena \$175.00

posebna cena \$64.50

Vprašajte za Mr. Peruška

The Stern Furniture Co.

15428 Waterloo Rd.

Mrtvec na mostu

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

Poveljnik je poklical nekega častnika. Ta je odšel, a se je kmalu vrnil z ognjegascem, ki je nosil velik zavoj.

"Bil sem na podstrešju, pa sem našel to-le," je javil gasilec. "Ker je tako čudno izgledalo, sem pobral. Pa še nekaj —"

Gilmartin je pogledal v zavitek in vzkliknil. V zavitku je bila rujava kuta benediktinskega brata-laika.

"V sobi ste bili dve postelji," je nadaljeval gasilec. "Od ene pa so visele porezane vrvi, tako, da je izgledalo, kakor bi bili imeli tam koga privezanega, pa da so ga odpeljali v zadnjem trenutku."

"Hm," je dejal Gilmartin, "menda ni upanja, da boste rešili hišo?"

Poveljnik je pokazal z roko proti pogorišču: "Poglejte—pa sami sodite!"

Gilmartin je pogledal, nato pa dejal: "Tale zavitek bom jaz vzal s seboj."

Nato se je vrnil k avtomobilu kjer ga je komaj čakal Gibbs.

"Billa bomo morali oddati takoj v kako bolnico. Popolnoma je že opešal."

"Da, prej pa moram govoriti s kakim uradnikom iz tega okolišča. In — saj sem čisto pozabil na letiški skvadron iz Scotland Yarda!"

"To je že urejeno. Spomnil sem se jih jaz ter jih odposlal nazaj. Tu pa je inšpektor Hughes, ki poveljuje najbližji policijski postaji."

"Dober večer nadinspektor," je slednji pozdravil Gilmartina.

"Čujte, Hughes," je dejal Gilmartin brez uvoda. "Storite mi uslugo. Poizvedite, kdo je lastnik onele hiše, ki gori — kdo je bil najemnik iste ter mi obenem preskrbite opis vseh, ki so v hiši stanovali. Čim boste podatke imeli, sporočite mi jih takoj."

"Ni malo, kar zahtevate," se je smejal Hughes medtem ko si je zapisoval vse v beležnico.

"Res je, kar pravite — pa saj bi jih morali itak preskrbeti prej ali slej, ker je bil ogenj podtaknjen."

"O, tako?" je vzkliknil inšpektor Hughes.

"Da, in morebiti še hujše."

"Dobro. Takoj pojdem na delo."

"Hvala! Lahko noč!"

Gibbs in Gilmartin sta vstopila v avto. Bill Hoskins je šibko zaspal in težko dihal. Izvošek je že pognal motor ter vprašal: "Splošna bolnica v Hamstedu? Ta je najbližja, go spod!"

"Dobro," je pritrdil Gilmartin in že so odbrzeli.

Srečo so imeli, da so našli prazno posteljo. Sicer bi Bill protestiral, a vendar so ga spravili v bolnico.

Ko sta že hotela zapustiti soseslo je dejal Gibbs:

"Bogve, če so prijeli onega nožarja?"

"Saj lahko poizvemo." Strežnica jima je pokazala v telefonsko celico. Gibbs je telefoniral.

"Kaj?" je zavpil, čim so mu odgovorili na vprašanje. "Da ni ste gotovi? Kako? Razumem! Držite ga, dokler se ne vrnem."

Obešil je slušalko ter dejal Gilmartinu. "Prijeli se nekega bradatega tujca, ki ne govori angleško. Niso pa gotovi, kako je identičen z onim, katerega iščemo. Ali greste z menoj?"

"Seveda, seveda," je odvrnil Gilmartin. "Akoravno sem potreben spanja."

Med povratno vožnjo nista ničesar govorila. Gilmartin je bil zatopljen v misli, Gibbs pa je napol zaspal, tako, da sta se oba začudila, ko se je avto na-

enkrat ustavil pred policijskim poslopjem.

"Počakajte," je dejal Gilmartin, čim je hotel Gibbs planiti v poslopje. "Jenika naj peljejo v kako sobo, kjer ga posadite v kak stol. Pa pazite na vsako potezo v njegovem obrazu, ko bom vstopil jaz ter ga ohgovoril."

Gibbs je prikimal ter odšel, medtem ko je Gilmartin plačal izvoščku ter mu naročil, kam naj pride drugi dan, da podpiše potrdila. Čim je stopil na hodnik, mu je stražnik molče pokazal na neka vrata. Irec jih je odprl — vse je bilo pripravljeno, kakor je naročil.

"Zdravstvuj, Jakob!" je dejal prisrčno, čim je vstopil.

Možak je poskočil, se okrenil ter se vstopil po vojaški.

"Zdravije čelaj —" je začel a nenadoma obstal. "A vi tko?"

Gilmartin, ki je sicer precej dobro obvladal ruščino, ni odgovoril na vprašanje, pač pa dejal angleški: "Je že pravi. Zaprite ga. Pretruden sem nocoj, jutri pa pridem zarana."

Na migljaj sta dva stražnika stopila k Rusu ter ga odvedla.

"Kaj pri vragu ste mu pa dejali, da je tako poskočil," je vprašal Gibbs.

"Samo pozdravil sem ga — na jako vljuden način," se je smejal Irec.

"Kaj pa je dejal on?" je radovedno vpraševal inšpektor.

"O, odgovoril je po načinu ruskih vojakov," je odvrnil Gilmartin, "ali pravilneje rečeno: začel je, a ko me je videl, je hotel vedeti, kdo sem."

"Vendar ne razumem —"

"Stvar je sledeča," je pojasnjeval Gilmartin. "Po nožu, ki je bil zasajen v Billov hrbet, sem sklepal, da mora biti njega lastnik kak kubanski kozak. Ako naj bi bil možak, ki ga imate zaprtega, istoveten z metalcem noža, tedaj bi moral imeti vsaj nekaj vojaške izobrazbe izpred vojne. Vseled tega sem ga skušal presenetiti — in posrečilo se mi je. Vendar se mi pa zdi čudno! Ako bi bil boljševiški agent, vse-kakor ne bi bil odzdravil tako."

"Mislite, da je to delo rudečih?"

"Ne vem še sam, kaj naj si mislim," je odvrnil Gilmartin. "Koliko je ura?"

Gibbs je pogledal na uro. "Bog, saj je že tri!"

"Že? Potem moram kam spat. Kje pa dobim kako sobo? Ne izplača se mi, peljati se celo v Ealing, pa tudi me žena ne bo pričakovala tako pozno."

"Kar lahko greste z menoj," je ponudil Gibbs. "Moja soproga bo gotovo name še čakala — po stari navadi — pa popijeva steklenico piva in kaj prigrizneva, predno leževa k počitku."

"Zelo vam bom hvaležen," je pristal Irec, "seveda ako ne bom preveč nadlegoval."

"Nikakor, nikakor!"

Čez dobre pol ure je bil Gilmartin že v postelji.

Gilmartinu se je zdelo, da je spal le kakih pet minut, ko ga je zbudil šum vode, ki jo je nekdo očitno nataknil v kopalnico. Prižgal je luč ter pogledal na uro. "Polsemdne že," je pomislil. "Gibbova soproga se je vse-kakor uranila, kljub temu, da je še le tako pozno šla k počitku."

Kmalu ga je pregnal iz pernice prijeten duh, ki je prihajal iz kuhinje. Gibbs je očitno čul Gilmartina, kako je vstal, pa je pogledal v sobo.

"Žal mi je, ako smo vas zbudili," se je opravičeval. "Soproga je menila, da bi vam prijala gor-ka kopelj, pa je vstala, da pripravi vse potrebno. Malo bolj

glasna je, veste — taka navada."

Gilmartin se je smejal, ker je že prejšnji večer ugotovil, da je gospa Gibbs najvišja avtoriteta v hiši in da se ji Gibbs, pa najsi je že imel še tako avtoriteto v svojem uradu, brezpogojno pokorava. Kopelj ga je poživila, zato tudi ni čuda, da mu je sicer izborni zajtrk še boljše šel v slast. Naklonjenost gospe Gibbs pa si je gotovo pridobil s tem, da je pohvalil nje kuho. Kmalu zatem sta že bila z Gibbsom na potu v urad.

Očitvidno so vsi na policijskem komisarijatu danes slabo zajtrkovali. Vsi brez izjeme so imeli strašno kisle obraze.

"Hm, tu je Gibbs," je dejal višji uradnik v uniformi. "Gospod Gibbs najbrže bi radi videli svojega jetnika."

"Jetnik je moj," je dejal Gilmartin, še predno je mogel odgovoriti Gibbs. "Pa hvaležen vam bom, ako nam pokažete malo bolj vesel obraz. Ta kisloba vendar škodi vaši lepoti. — Kaj pa je z jetnikom? Mari vam je ušel? Ako vam je, se kar pripravite!"

Uniformirani inšpektor je takoj spoznal, da ima opraviti z višjim policijskim uradnikom, čeravno ni videl prejšnji večer Gilmartina, ker ni bil v službi.

"N-ne, gospod," je zajecal v zadregi, "ampak mrtev je. Izvršil je samomor."

SEDEMNAJSTO POGLAVJE

Bilova trma

Gilmartin ni krivil stražnikov, ki so bili odgovorni za jetnike v celicah, pač pa samega sebe, ker ni jetnika še ponoči zaslišal. Uradniku je dejal: "Pokažite mi, kar ste našli pri njem."

"Nič posebnega —"

"Bom že sam presodil," je razdraženo dejal Gilmartin.

Inšpektor je odhitel ter prinesel imetek jetnika. Našli so pri njem le nekaj sukanca in par igel ter tobačnico in papir za svaščice. Tobak je bil suh, debelo zrezan, kakršnega imenujejo Rusi makhorka.

"Ali ni imel robca?" je vprašal Gilmartin.

"Ne, gospod."

"Kje neki je imel skrit strup? Kak strup pa je bil?"

"Zdravnik baš sedaj preiskuje."

"Kedaj pa se je zgodilo?"

"Pred kake pol ure. Stražnik je začul, kako je jetnik zakričal, a kojo nato padel. Im je vstopil v celico, ga je našel na tleh nezvestnega. Oči je imel široko odprte, a v obraz je bil modrikast. Iz ust mu je tekla slina, a dihal je že zelo slabo. Predno je prispel zdravnik, je bil že mrtev."

"Hm, skoro gotovo hidroci-

nid," je dejal Irec. "Pojdimo pogledat."

Pri vratih celice so srečali zdravnika, katerega so že prejšnji večer poklicali k Hoskinsu.

"Nisem računal na vse to," je dejal ta, "ko sem sprejel substitucijo okrajnega zdravnika."

"Kaj pa je vzrok smrti?"

"O, strup."

"Hidrocijanid?"

"Mogoče, vendar bo šele obdukcija telesa pokazala."

"Kje neki ga je le imel?"

"O, dve do tri drobtince lahko skrijete v žepu ali kjerkoli."

Gilmartin je vstopil v celico ter dvignil pogrinjalo, s katerim je bil mrlje pokrit. Pazno je preiskal obleko. Nakrat pa se je zraynal in dejal: "Poglejte!"

Zdravnik in ostali so pristopili.

"Ali je bilo to mesto snoči raztrgano?" je vprašal nadinspektor ter pokazal na podlago v suknji.

"Nič ne tega zapazil," je odvrnil uradnik.

"Poglejte, doktor," je dejal Gilmartin nato zdravniku. "Med podlago je mal košček papirja. Ali bi se lahko našlo na njem mikroskopičnim potom sledove hidrocijanida?"

"Dejal bi skoro, da."

Z Gibbsom se je nadinspektor vrnil v urad. Tam se je nek mlad stražnik poigraval s predmeti, katere so našli pri Jakobu. Ob vstopu svojih predstojnikov je bil mladenič tako v zadregi, da mu je padla tobačnica na mizo. Tobak se je raztresel.

"Zelo pametno, mladec!" je jezno vzkliknil Irec, a koj obmolknil. "Kaj pa je to?"

"Ali je padlo to iz tobačnice?"

"Da, gospod. Zdi se mi," je odvrnil stražnik ter hitel pobirati tobak.

"Hm, pa znate dobro človeka preiskati!"

"Izgleda kakor kaka sezonska gledališka vstopnica," je pripomnil Gibbs, medtem ko je ogledoval mal kos lepenke, ki jo je pobral z mize Gilmartin.

"Ne," je odvrnil slednji. "Nikakor ni gledališka vstopnica. Nekaj boljšega je, mislim."

"Čudna stvar!" je dejal Gibbs.

"V kakem jeziku pa je pisana? Ruski?"

"Hm, da," je odvrnil Gilmartin ter strmel skozi okno. "Saj je vozovnica za podzemsko železnico."

"Vraga je, ne pa vozovnica za železnico. Mari dajajo take?!" je vzkliknil Gibbs.

"O, saj je več vrst podzemskih železnic, Gibbs."

"Ne razumem vas. Pokažite mi še enkrat."

Smeje se mu je Gilmartin podal listek. Gibbs je nekaj časa strmel v listek, na katerem je bi-

lo napisano sledeče:

Bee-Mip. Co. Cbo.

Pyeck. Cek.

Kom. No. 3

Ct. YHT. O. No. 684.

"Pri Bogu!" je konečno vskliknil, "ni čuda, da pravijo vsi, da je ruščina tako težka." Skušal je glasno prebrati črko za črko, a Gilmartin mu je listek vzela iz rok.

"Predvsem so to le kratice," je dejal. "Drugič pa tudi brati ne znate cirilice. To kar se vam zdi 'B' je 'V' itd. Brez da vam razlagam rusko abecedo, vam povem, da pomenijo kratice: Vesoljna zveza prostosti. Ruski odsek. Oddelek št. 8. Ostalo pa menda pomeni: Podčasniki št. 684. Vendar pa temu poslednjemu nisem gotov."

"Hm, vi pač veste," je pristal Gibbs, "ampak meni se zdi smešno. 'Ugotoviti moramo, da je pač smatral Gibbs, kakor večino Angležev, vsak tuj jezik neumnim."

Gilmartin je spravil listek ter dejal: "Moram na glavni urad takoj. Zbogom!"

"Sporočite mi, kako se bo zadeva razvila," je zaklical za njim Gibbs.

Irec je pokimal ter že hitel proti postaji podzemске železnice. V vlaku samem je skušal dogodke zadnjih dni spraviti v zvezo ter priti do kakega zaključka, vendar zaman. Čim je vstopil v poslopje Scotland Yarda, je sklenil da se posvetuje s pod-ravnateljem Meldrumom, ki je prištevval svojim posebnostim velemestne zločine in zločince. Vendar pa ni našel Meldruma.

Zato se je podal v svojo sobo. Na mizi je našel brzojav iz Alderborough, od koder mu je policijski načelnik sporočal, da je odposlal za njim neko priporočeno pošiljko, ki je prispela iz Švice. Že kako uro je Gilmartin zapisaval dogodke zadnjih dni.

"Hm," si je dejal konečno, "da-leč sicer nisem prišel, vendar pa se mi zdi, da se zadeva vsaj nekoliko jasni. 'Vzel je novo polo papirja. 'Predvsem je očitvidno, da imamo opraviti s tolpo, katere duša je neki Oto, ki si je nadel nalogo, da pride v posest načrtov in risb novih iznajdb na polju brezžičnega brzojavljanja. Na vsak način mora obstojati neka zveza med poskušanim ropom načrtov očeta Baumgartnerja in tatvino risb Gilberta Wylie-ja. Ali je Gottschalk mrtvec, ki ga je našel stražnik na watsrlooškem mostu, ali je še živ in deluje s tolpo? Vprašati moram Billa, dali je videl Gottschalka kedaj pri Otonu. Bojim se, da je tale Oto pravcati zločinec. — — — Sedaj pa: kaj je pravzaprav ta družba? Skoro gotovo je, da so tujci, menda Nem-

ci in Rusi. Komunisti? 'Vesolj-na zveza prostosti!'"

Hm, jako čudno! — — Čemu pa jim bodo te iznajdbe? Vedeti morajo vendar, ča jih ne more-podrobnostimi o hiši v Colderso patentirati. Čemu so ugrabi-

li brate-laike? Mar so mislili za vsakega poedinč, da je oče Baumgartner? — — Na vsak način se mora Hughes pozuriti s morajo vendar, ča jih ne more-podrobnostimi o hiši v Colderso patentirati. Čemu so ugrabi-Green-u.

OTVORITEV

cvetličnih prostorov

DANES, 12. APRILA, ODPREMO

ново trgovino s cvetlicami

na 6102 St. Clair Ave.

Novi prostori so krasno opremljeni in možno nam bo odjemalce še bolj točno postreči.

Prva nevesta, ki poseti naše nove prostore, dobi poročni šopek ZASTONJ!

Pri nas dobite vedno najlepše cvetlice, šopke, vence, cvetlice v posodah. Vsa naročila se hitro izvršijo in cene so jako zmerne.

Se toplo priporočamo vsem Slovencem in Hrvatom

SLAPNIK IN SINOVI

6102 St. Clair Avenue

6113 St. Clair Avenue

CLEVELAND, OHIO

Mr. in Mrs. William St. John iz Kansas City je teta storklja prinesla sinkoto, ki tehta en funt. Tako ima ta otrok svetovni rekord v teži. Zdravniki pravijo, da ima otrok vse pogoje, da bo ostal pri življenju. Poleg stoji oče otroka, star 17 let in sestra otrokove matere. Mati je stara 17 let.

DID YOU KNOW? - - - By R. J. Scott

V državi Utah je država sprejela zakon, da se mora vsakemu otroku takoj po rojstvu zmeriti stopala, da se tako v slučaju ugrabljenja spozna. Na sliki je Mrs. Culp iz Salt Lake City s svojim sinčkom, kateremu jemljejo odtisov stopal.